

Srovnání cen dopravních výkonů poskytovatelů linkové autobusové dopravy v Ústeckém a Libereckém kraji

Ústecký kraj se po vleklých sporech s poskytovateli linkové autobusové dopravy týkajících se cen a kompenzací za dopravní obslužnost rozhodl zřídit jako první z krajů tzv. vnitřního dopravce, Dopravní společnost Ústeckého kraje (DSÚK). Stejnou cestou se následně vydal i Liberecký kraj, který za tímto účelem odkoupil společnost ČSAD Liberec, a.s.

V obou případech investovaly kraje do těchto společností nemalé finanční prostředky, kdy Liberecký kraj investoval do zřízení a provozu vnitřního dopravce zhruba 116 mil Kč a Ústecký kraj se rozhodl investovat bezmála miliardu korun do nákupu nových autobusů. Ani jeden kraj nezapočítává tyto vynaložené prostředky do cen dopravních výkonů. Tento přístup neposkytuje objektivní údaje, jak prokázala dřívější analýza IPURu pro Liberecký kraj, která došla k závěru, že skutečná cena dopravního výkonu je po započtení vložených prostředků o 3,75 Kč za km vyšší, než je oficiálně udávaná hodnota.

Pro nynější srovnání nebudeme s vedlejšími vloženými prostředky operovat a budeme se zabývat výhradně cenami dopravních výkonů (CDV) udávanými samotnými kraji. Za tímto účelem jsme oslovili oba kraje s žádostí o poskytnutí informací. Od Libereckého kraje máme zatím kompletní informace do března r. 2020, Ústecký kraj zatím poskytl pouze dílčí informace k vybraným oblastem dopravní obslužnosti do listopadu 2021.

Oba porovnávané kraje mají odlišné členění oblastí dopravní obslužnosti. Liberecký kraj operuje se třemi základními oblastmi, Západ, Sever a Východ, který je ještě rozdělen do podoblastí Jablonecka a Turnovska-Semilská. Ústecký kraj operuje přibližně s patnácti oblastmi a k tomu má další smlouvy na příměstskou dopravu s vybranými městy a smlouvy na konkrétní linky.

Objem dopravních výkonů je v obou krajích rovněž rozdílný, v Libereckém kraji se pohybuje okolo 13 mil. km ročně, v Ústeckém kraji je to zhruba kolem 23 mil. km ročně.

Kompletní data, která máme momentálně k dispozici pro oba kraje, jsou z roku 2016, tedy z doby kdy ještě neexistovali vnitřní dopravci a dopravní obslužnost zajišťovali výhradně soukromí dopravci.

CDV v Ústeckém kraji v roce 2016

Oblast	DV (km)	Dopravce	Zákl.CDV (Kč/Km)
1 Děčínsko	1 368 542	BusLine a.s.	27,78
2 Dolní Poohří	2 245 825	ČSAD Slaný a.s.	26,64
3 Chomutovsko	886 990	Autobusy Karlovy Vary, a.s.	26,14
4 Kadaň-Žatec	1 503 130	Autobusy Karlovy Vary, a.s.	22,84
5 Litoměřicko	1 313 846	BusLine a.s.	24,01
6 Litvínov-Bílina	1 484 574	ČSAD Slaný a.s.	24,07
7 Lounsko-západ	803 460	BusLine a.s.	26,15
8 Lovosice-Louny	1 857 281	BusLine a.s.	23,56
9 Mostecká pánev	976 650	Autobusy Karlovy Vary, a.s.	25,04
10 PD Teplice	1 523 370	ARRIVA TEPLICE s.r.o.	30,14
11 Podbořansko	937 724	BusLine a.s.	24,91
12 Šluknovsko	1 884 206	Autobusy Karlovy Vary, a.s.	26,14
13 Teplicko	1 168 784	ARRIVA TEPLICE s.r.o.	24,31
14 Ústecko	2 260 630	BusLine a.s.	23,87
15 Vejprtsko	1 098 818	BusLine a.s.	22,89
Vážený průměr			25,24

CDV v Libereckém kraji v roce 2016

Oblast	DV (km)	Dopravce	Zákl.CDV (Kč/Km)
1 Sever	3 586 419	ČSAD Liberec, a.s.	29,11
2 Západ	3 668 074	ČSAD Česká Lípa a.s.	28,62
3 Východ	5 676 060	BusLine LK s.r.o.	29,89
Vážený průměr			29,31

Vážený průměr CDV v Ústeckém kraji v roce 2016 činil 25,24 Kč / km, v Libereckém kraji činila tato hodnota 29,31 Kč / km. Kilometr dopravního výkonu tedy stál v Libereckém kraji o 16 % více než v kraji Ústeckém.

Za rok 2020 máme zatím k dispozici pouze dílčí data, pro Ústecký kraj do listopadu 2020 a pro Liberecký kraj do března 2020. Tento rok je zároveň prvním rokem, kdy v Libereckém kraji obsluhoval oblast Sever vnitřní dopravce kraje dle nových smluv.

CDV v Ústeckém kraji v roce 2020

Za období 1/2020 - 11/2020

Oblast	DV (km)	Dopravce	Kompensace (Kč/Km)	Výnosy (Kč/Km)	Skutečná CDV (Kč/Km)
1 Chomutovsko	859 570	Autobusy Karlovy Vary, a.s.	16,73	12,73	28,63
2 Kadaň-Žatec	1 772 932	Autobusy Karlovy Vary, a.s.	17,12	12,53	25,33
3 Mostecká pánev	905 525	Autobusy Karlovy Vary, a.s.	15,87	12,36	27,53
4 Šluknovsko	1 772 932	Autobusy Karlovy Vary, a.s.	17,12	12,53	30,11
5 Ústecko, Litoměřicko, Lovosice-Louny a Litvínov-Bílina, Dolní Poohří a Teplicko	11 415 262	Dopravní společnost Ústeckého kraje, p.o.	40,02	12,74	48,73
6 Lounsko - západ	724 671	ARRIVA CITY s.r.o.	33,65	11,94	45,59
7 Šluknovsko - linka 406	20 796	Autobusy Karlovy Vary, a.s.	32,45	12,55	45
8 Vejprtsko	998 036	Autobusy Karlovy Vary, a.s.	34,09	10,71	44,8
9 Podbořansko	889 206	Autobusová doprava s.r.o. Podbořany	32,76	10,14	42,9
Vážený průměr			32,78	12,43	42,41

CDV v Libereckém kraji v roce 2020

Za období 1/2020 - 3/2020

Oblast	DV (km)	Dopravce	Kompence (Kč/Km)	Výnosy (Kč/km)	Skutečná CDV (Kč/Km)
1 Sever	962 670	ČSAD Liberec, a.s.	26,36	13,78	40,14
2 Západ	975 174	ČSAD Česká Lípa a.s.	22,65	14,61	38,36
3 Východ - Jablonecko	506 299	BusLine LK s.r.o.	23,66	16,48	40,15
4 Východ - Turnovsko-Semilsko	1 053 524	BusLine LK s.r.o.	25,27	14,65	39,92
Vážený průměr			24,61	14,66	39,58

Je patrný nárůst cen dopravních výkonů v Ústeckém kraji oproti Libereckému. Ústecký kraj je nyní v průměru o 7 % dražší než kraj Liberecký. Ústecký kraj také platí značně vyšší kompenzace dopravcům, v těch je rozdíl 33 %.

Nejdražším dopravcem v Ústeckém kraji je vnitřní dopravce, Dopravní společnost Ústeckého kraje, která zároveň poskytuje nejvyšší dopravní výkony. Kraj počítá s dalším rozšiřováním její působnosti, jelikož ke konci tohoto roku a v polovině roku 2022 vyprší většina smluv zbylých dopravců.

V Libereckém kraji je o haléř na kilometr dražší BusLine LK oproti vnitřnímu dopravci ČSAD Liberec. Nutno však zopakovat, že tato cena dopravního výkonu nezahrnuje prostředky vložené krajem na jeho zřízení a provoz. Pokud bychom tyto prostředky do ceny dopravního výkonu promítli, dosáhne cena dopravního výkonu 43,89 Kč za kilometr.

Markantní rozdíl je patrný při porovnání cen dopravních výkonů hrazených v Ústeckém kraji dle původních smluv z r. 2015 a nových smluv z r. 2019.

Ústecký kraj - staré vs. nové smlouvy

Dopravce	Oblast	Režim smlouvy	Smlouva od	Smlouva do	Průměrné CDV (Kč/km)	Průměrná kompenzace (Kč/km)
Autobusy Karlovy Vary, a.s.	Chomutovsko	brutto	1.1.2015	30.6.2022	27,83	16,84
Autobusy Karlovy Vary, a.s.	Kadaň-Zatec	brutto	1.1.2015	30.6.2022		
Autobusy Karlovy Vary, a.s.	Mostecká pánev	brutto	1.1.2015	30.6.2022		
Autobusy Karlovy Vary, a.s.	Šluknovsko	brutto	1.1.2015	30.6.2022		
Dopravní společnost Ústeckého kraje, p.o.	vybrané linky Děčínsko, Ústecko, Litoměřicko, Lovosice-Louny a Litvínov-Bílina, Dolní Poohří a Teplicko	brutto	1.7.2019	30.6.2029	47,91	38,80
ARRIVA CITY s.r.o.	Lounsko - západ	brutto	1.2.2019	31.1.2021		
Autobusy Karlovy Vary, a.s.	Šluknovsko - linka 406	brutto	1.2.2019	31.12.2020		
Autobusy Karlovy Vary, a.s.	Vejprtsko	brutto	1.2.2019	31.1.2021		
Autobusová doprava s.r.o. Podbořany	Podbořansko	brutto	1.2.2019	31.1.2021		
Nárůst (%)					72,14	130,35

Rozdíl v ceně průměrného dopravního výkonu činí 72,14 % a výše kompenzace dokonce 130,35 %. Dá se tedy předpokládat, že s koncem platností původních smluv se nadále prohloubí výdaje Ústeckého kraje na dopravní obsluhu.

Pro srovnání, v Libereckém kraji činil nárůst průměrné CDV mezi lety 2016 a 2020 35 %.

Problematické srovnání cen dopravní obsluhy v Ústeckém a Libereckém kraji se budeme nadále hlouběji věnovat, až od krajských úřadů získáme přesnější a aktuálnější data.

Zpracoval: Libor Škoda

30. 12. 2020

Analýza byla vytvořena v rámci projektu „Společně a efektivně proti korupci 2020 - 2021“.

Projekt podpořila Nadace OSF v rámci programu Active Citizens Fund, jehož cílem je podpora občanské společnosti a posílení kapacit neziskových organizací. Cílem programu je dále inspirace k aktivnímu občanství a pomoc znevýhodněným skupinám. Program Active Citizens Fund vstoupil do České republiky v září roku 2019 s cílem podpořit neziskové organizace neohledně na jejich velikost a zkušenosti. V České republice jej spravuje konsorcium, které tvoří Nadace OSF, Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové a Skautský institut. Program je realizován v rámci Fondů EHP a Norska 2014–2021. Prostřednictvím Fondů EHP a Norska přispívají státy Island, Lichtenštejsko a Norsko ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru (EHP) a k posilování spolupráce s 15 evropskými státy. Důležitým posláním programu je také spolupráce mezi Českou republikou a dárcovskými státy. Jde o spolupráci mezi českými neziskovými organizacemi a organizacemi z Islandu, Lichtenštejska a Norska.“

The project is being supported by the Open Society Fund Prague from the Active Citizens Fund. The programme promotes citizens' active participation in the public life and decision making and builds capacities of civil society organizations. It promotes respect of human dignity, freedom, democracy, equality, the rule of law and the respect for human rights including the rights of persons belonging to minorities. Active Citizens Fund came to the Czech Republic in September 2019 with the goal to support CSOs regardless of their size and experience. It is operated by the Open Society Fund Prague, Committee of Good Will - the Olga Havel Foundation and Scout Institute. The Active Citizens Fund is financed from EEA and Norway Grants 2014–2021. With EEA Grants, Iceland, Liechtenstein and Norway contribute towards a reduction in economic and social disparity and the strengthening of mutual cooperation in Europe. One of the important objectives of the programme is strengthening bilateral cooperation between donor and beneficiary states through financial contributions in specified priority sectors. It supports bilateral relations between the donor states Norway, Iceland, and Liechtenstein and the Czech Republic.”

**Měníme systém.
Sodvahu.**

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

Nadace OSF

VEVA
VEŘEJNÁ ODRŽIVOST
VÝSKUMNÝ ÚSTAV

SKAUTSKÝ
INSTITUT

Projekt je podpořen Ministerstvem spravedlnosti ČR v rámci dotačního titulu „Prevence korupčního jednání“.

JUSTICE.CZ